

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej. Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.).

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu.

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 25. januarja 1900.

Štev. 4.

Politični položaj.

Wittekovo ministerstvo je trajalo samo 27 dni. Odstopilo je dné 19. t. m. in dné 20. je bilo novo ministerstvo sestavljeno, in sicer tako-le: Minister-ski predsednik in notranji minister pl. dr. Körber, minister za deželno brambo grof Welsersheimb, železniški minister vitez Wittek, pravosodni minister namestnik iz Moravskega, baron Spens-Booden, naučni minister vitez Hartel, finančni minister dr. Böhm-Bawerk, trgovinski minister baron Call-Rosenburg, poljedelski minister dvorni svetnik grof Giovanelli, minister za Češko sekcijki načelnik dr. Rezek, minister za Galicijo dr. pl. Pientak. Najprej hoče novo ministerstvo poskusiti s spravno med Čehi in Nemci ter v ta namen skliče spravno konferenco bajé 29. t. m. Ob sedanji razburjenosti od teh pogajanj ni pričakovati dosti uspehov.

Mnogo začudenja je vzbudil razgovor, kate-rega je po delegacijah imel cesar s poslancem Stranskijem. Cesar je rekel, da je Stranski ostro govoril, da cesar v „zde“-vprašanju ne odneha in da je v stanu objaviti obsedno stanje in postopati z največjo strogostjo, ako bi se ljudstvo ne udalo. Nemški listi so ta govor hitro porabili za svoje strankarske namene.

Družba sv. Mohorja na Koroškem l. 1899.

„Dokler si na Koroškem nismo priborili slovenskih šol, bodita si vsak mladenič in vsaka deklica sama svoja šola; saj celo življenje ni nič drugega nego — šola. Za naše ljudstvo pa ni boljšega pripomočka pricući se dobro svojem jeziku, kakor je slavna, dična družba sv. Mohorja. Pristopite toraj, dragi rojaki in rojakinje tej družbi kot udje! Nobena slovenska hiša naj ni brez Mohorjevih družbenih knjig!“

Približno tako piše g. dopisnik od Zilje v 1. številki letošnjega „Mira“. To so lepe, uvaževanja vredne besede. Da bi ljudje bolj razumeli, kakega pomena je Mohorjeva družba za njih duševni in dušni blagor, bi jih gotovo še mnogo več pristopilo. Na Koroškem živi stoindvajset-

tisoč Slovencev in izmed vseh teh je samo — šesttisoč Mohorjanov! Odkod to? Vzrokov je več. Prvi je pač šola, ki skrbi zato, da se otroci ne naučijo slovenski čitati, ampak da se sramujejo svojega materinega jezika in ga vsled tega zaničujejo, ko bi ga morali ljubiti. Komur pa slovenski jezik ni drag, ta tudi slovenskih knjig čital ne bo. Drugi vzrok premajhnega števila udov pa je mnogokje popustljivost pri nabiranju udov. Navdušenja in navduševanja za našo družbo nam na mnogih krajih manjka! Marsikdo bi lahko več storil, ako bi hotel. Res je, da je letos samo ena dekanija negativna, t. j. da ima manj udov nego lansko leto, druge so vse napredovale. Toda k temu napredku jim pripomorejo navadno le nekatere trdne župnije, ki stojijo vstrajno na primerni visočini, dočim se drugim pozna, da jim je vsejedno, ali imajo 5 ali 10 udov več ali manj. Neprijetno dirne človeka, ki primerja število udov v koledarjih do 3 ali 4 leta nazaj in vidi, kako mnogo krajev leto za letom nazaduje, ali pa kako trdovratno obstoji in počiva pri veliko preniknem številu!

Ako pomislimo, kako delajo naši nasprotniki, kako delajo sovražniki dobrega za svojo slabo stvar, tako nam pač ne preostaja drugega, nego da delamo vstrajno in neprenehoma tudi mi, sicer z-ostanemo. Ni dosti, da se vpisavanje udov v Mohorjevo družbo samo enkrat oznani, morda koncem meseca februarja, ne, ampak oznani naj se po večkrat, razloži naj se pomen družbe in korist udov. Slovenci in Slovenke, ki so že udje, naj si štejejo v dolžnost, pridobivati še drugih. Da bi na Koroškem vsak Mohorjan pridobil le enega novega uda, imeli bi takoj dvanajsttisoč družbenikov. Kakor sta letos napredovala kraja Rožek in Šmihel nad Pliberkom, tako želimo, da bi bilo prihodnje leto povsod. Potembomo koroški Slovenci vredno nastopili novo stoletje in ob enem smeli upati, da nam zasje lepši dan. V to pomozi Bog!

Število vseh č. udov Mohorjanov je narastlo na 78.103, t. j. za 972 več kot prejšnje leto. Kako se razdelijo po posameznih škofljah in krajih, smo povedali že lani v št. 21. in je razvidno tudi iz „Koledarja“.

Na Koroškem je 6227 udov, t. j. 424 več, kakor lani. Posamezne dekanije so vse napredovale,

le Borovlje ne. Najlepše Pliberk, Rožek in Trbiž. Evo pregled:*)

1. Beljak	412 (+ 24)
2. Borovlje	754 (— 9)
3. Celovec	459 (+ 19)
4. Dobrlavas	941 (+ 43)
5. Pliberk	1151 (+ 87)
6. Rožek	623 (+ 74)
7. Spodnji Dravberg	160 (+ 2)
8. Št. Mohor	379 (+ 13)
9. Tinje	501 (+ 39)
10. Trbiž	216 (+ 68)
11. Velikovec	546 (+ 40)
12. Druge dekanije	75 (+ 15)

Precej lep napredek, ali ko bi se moglo v kratkem enkrat zapisati „+ 4000“, bi bilo še boljše in lepše. Toda začnimo z najzanimivejšim, s posameznimi dekanijami:

I. Dekanija Beljak šteje skupno 412 (+ 24) udov, ki se razdelijo po njenih župnijah tako-le: Beljak in Perava 70 (+ 39), Zilja 51 (— 1), Šteben pri Bekštanju 66 (— 1), Loče 67 (.), Brnca 43 (+ 1), Št. Lenart pri sedmih studencih 59 (— 11), Podklošter 51 (— 3).

Samo dve fari ste napredovali. Pogled na številke kaže, da je Beljak s Peravo rešil celo dekanijo. To je hvale in posnemanja vredno!

II. Dekanija Borovlje s 754 (— 9) udi in sicer: Kotmaravas 52 (+ 2), Žibpolje in Golšovo 61 (— 7), Bilčoves 69 (— 2), Sveče 134 (— 1), Št. Janž 70 (+ 4), Kaplja pri Dravi 80 (+ 1), Borovlje in Podljubelj 51 (— 7), Slov. Plajberg 40 (.), Ljubelj 20 (.), Sele 79 (.), Glinje 32 (+ 11), Bajtišče 15 (.), Šmarjeta 51 (— 10).

Štiri župnije so napredovale, najlepše Glinje, štiri so ostale jednake lanskemu letu, a pet jih je precej občutljivo šlo rakovo pot.

III. Dekanija Celovec broji 459 (+ 19) udov ali po farah: Celovec 227 (+ 18), Št. Rupert 3 (.), Vetrinj 13 (— 5), Hodiše 54 (+ 10), Škofiče 31 (— 2), Otok 18 (— 2), Poreče 17 (— 5), Dholica 57 (+ 10), Breza 31 (— 4), Gospa Sveta 4 (.), Karnski grad 2 (— 1), Čanjče 2 (.).

Čisto tiho lahko povemo, da Celovec lepo napreduje, tiho pravim, sicer se nam bi očitalo, da ga imenujemo „slovensko“ mesto. Hodiše in Dholica sta se tudi postavila, drugi kraji pa naj skušajo, ako mogoče, prihodujič stopiti višje. (Konec sledi.)

*) Znamenja v oklepajih pomenijo: (+) = več, (—) = manj, (.) = enako veliko udov kakor lani.

PODLISTEK.

Božja pot „Device Marije v Trnju“ pri Železni Kapli.

(Spisal Št. S.)
(Konec.)

Od leta 1780. do 1790. je vladal cesar Jožef II. Ta cesar je bil sicer za blagor svojih narodov prav vnet, pa proticerkveni duh tistega časa je cesarja že v mladosti omamili in tedanji modrijani in prostomisljenci so njegovo versko prepričanje popolnoma omajali. Tudi cerkvi je hotel zapovedovati in jo prenarediti po novem duhu. Med drugim je hotel odstraniti tudi božja pota, češ, da naj ljudstvo ostaja doma pri delu in ne trati zlatega časa po božjih potih.

Tudi naši romarski cerkvi so pretili hudi časi. L. 1785. pride iz Celovca od vlade povelje na tukajšnjega župnika Valentina Prunerja, da mora v romarski cerkvi v Trnju odstraniti vse „votivne table“, kakor tudi oblačilo, s katerim je oblečena čudodelna podoba matere božje. Župnik je sicer ubogal vlado, ali s tem se je zelo zameril ljudem. Ljudstvo je napadlo župnika v farovžu, ga imenovalo „luteranca“ in „krivoverca“, mežnarju pa je vzelo cerkvene ključje in zopet razobesilo votivne podobe in obleklo Marijo. Tri dni je potem čakalo pri romarski cerkvi oboroženo z raznim orodjem in pripravljeno, braniti mater božjo.

Po dveh letih, ko se je hrup komaj malo po-legal, dobi župnik zopet isto povelje. On se opravičuje, da se tega povelja ne upa izpeljati, ker pride

v smrtno nevarnost, zgubi ljubezen svojih faranov in si nakoplje sovraštvo: ljudstvo bi mu tudi ne hotelo več dajati nabire (kolekture), bati se je tudi upora. Sklicevaje se na ponesrečeno poskušnjo pred dvema letoma vložijo prošnjo, da bi vlada, če bi že ravno zahtevala, da se morajo odstraniti podobe, vsaj pripustila, da ostane kip Device Marije oblečen, ker kip ni popolnoma dodelan, altar pa je že jako star; le lepa oblačila matere božje ga še kinčajo in tako pospešujejo pobožnost in zaupanje do Marije. Tudi kake krive vere ali malikovanja se ni bati, ker je ljudstvo v tem dobro poučeno. S to prošnjo pa se je župnik gospodom v Celovcu (vladi) hudo zameril. Poklicali so ga v Celovec. Seboj je moral peljati tudi kapelskega sodnika, pisarja, dva tržana in 10 faranov.

Dné 22. decembra l. 1787. ob 9. uri so bili že vsi zbrani v sobi tajnika Pauer-ja, s strahom pričakuje, kaj vse pride. Ta jim prebere najprej ukaze, katere so od vlade sprejeli a ne izpolnili; nato vstane, se obrne proti župniku, ga psuje, mu preti in po krivičnem obdolžuje, kakor da bi bil on vzrok, da se podobe in oblačila niso odstranile. Tudi sodniku in župljanom očita krivoverstvo in nepokorščino do cesarja in konča z besedami: „Volja cesarjeva je, da se podoba Marijina sleče; ali mu bodete pokorni?“ Eden izmed faranov odgovori: „Zabraniti ne moremo, da se sleče, a privoliti tudi ne.“ — „Cesar ne potrebuje vašega dovoljenja,“ se zadere komisar, „in ko pridete domov, morate takoj sleči Marijino podobo.“ Ker je pa bilo to ravno pred božičem, prosil je župnik, naj dovolijo vsaj to, da ostane podoba še čez praznike oblečena. V to je vladni komisar milostljivo, čeravno proti svoji

vesti, privolil, in določil sredo po novem letu za dan slačenja.

Na Štefanovo je župnik ljudi v pridigi poučeval, da je njih dolžnost biti cesarju pokornim. Ker cesar hoče, da se podoba sleče, naj se udajo v njegovo voljo. — Vse zastoj; tudi to ni pomagalo. Ker je ljudstvo vedelo, da se bode v sredo slekla podoba, je sklenilo se zbrati pri cerkvi že na novega leta dan, do srede varovati Marijino podobo in jo braniti s krvjo in mečem. Župnik to izvé, in ker se boji, da bi imelo to slabe posledice, zapove cerkovniku, naj že na Silvestrov večer sleče Marijo in odstrani podobe. To se je zgodilo. Na novo leto pa, po božji službi zopet napade ljudstvo župnika v farovžu in ga imenuje „lažnika“, ker ni čakal s slačenjem do določenega dné. Od mežnarja zahteva cerkvene ključje, ga žene v cerkev in ga prisili, da podobe razobesi in Marijino obleče.

Med tem je nekdo ljudem po krivičnem naznanil, da je slačenja Device Marije kriv neki kapelski pisar. Ljudje so to tem rajši verjeli, ker je bil ta pisar brezveren človek in je že večkrat po gostilnah napadal in smešil katoliško vero. Štiri ženske grejo nad njega v njegovo sobo in ga hočejo zagrabit za roke. On se brani z nožem. Pa ženske ga vržejo na tla, ga za noge vlečejo po stopnicah in k Devici Mariji, da bi jo zopet oblekel.

Župnik je videl, da s tako razburjenim ljudstvom ničesar ne opravi. Zato poroča znova v Celovec da mu ni mogoče izpeljati ukaza, in prosil, da naj, občnemu miru in blagru na ljubo, prekličejo svoje naredbe. A tega niso hoteli storiti. Nov ukaz iz Celovca zapove, da morajo cerkev zapreti, prepove vsaktero božjo službo, in določi dan, na ka-

Dopisi.

Iz Reberce. (Raznoterosti.) Prišla je huda zima, hudo je pritiskal mraz, bilo je 18° R., da je zemlja globoko zmrznila, a manjkalo je še nekaj, kar bi dalo zimi pravo podobo, in to je bil sneg. Naravna posledica temu pa je bila, da so studenci usahnili, in na veliko krajih so ljudje morali voziti vodo od oddaljenih studencev. Na Reberci tega ravno ni bilo treba, kajti od tega časa, odkar so Reberčani napeljali vodo po železnih cevih izpod Šimanove gore na Reberco, za kar se je najbolj potrudil preč. g. komendant, od tega časa se godi Reberčanom dobro. Le to si mislijo nekateri, ki včasih radi pogledajo v kozarec: ko bi le bila vsa ta voda tako vino, kakor ga toči sedaj Grajnar v svoji gostilni! Toda vode je zmanjkalo v Beli. Sicer močen potok se je skrčil v mal potoček, in marsikdo je moral vsled tega trpeti. Posebno je trpela tovarna gosp. Engländerja pod to nezgodo, kajti vsled pomanjkanja vode je moralo delo večkrat stati. A prišel je zaželjeni sneg in sicer toliko, da cel dan nikamor nismo mogli. Pošta je prišla še le na večer, namesto opoldne. Pod Reberco vdrlo se je veliko plazov po drčah na cesto in plug, ki je šel po cesti, je imel veliko opravka. Prigodilo se je, da je plaz zasul cel plug, konje in ljudi. Cestarjevega sina je tako globoko pokopalo, da so morali dolgo časa kopati, preden so ga dobili. A nič ni stalnega na svetu. Hud sever je nam prinesel ta sneg, a tedaj si je zamislil črni jug: čakaj, sedaj bodem pa še jaz pokazal, kaj zmorem. In naredil je strašno zmešnjavo. Ljudje, ki so čakali na sneg in ki so prosili zanj, da bi mogli zvoziti hlode iz planin, so bili le prekmalu opeharjeni. Začelo je deževati in sneg se je tajal kakor maslo na žrjavici. Prej je bilo snega do kolen, a sedaj je vse kopno, in čim bolj je v gorah, tembolj je kopno. — Kakor sem omenil, je sneg jako dobro došel posebno za tiste, ki so hoteli spraviti hlode v dolino. Pridno so jih gonili drvarji po drčah v dolino. A to je nevarno delo in marsikatera nesreča se je že zgodila pri tem. Tako tudi na Reberci. V Zečevem sta gonila dva drvarja, Peter Dobajc p. d. Hubčev Peter iz Žitavevsi in Joza Sienčnik na Selah v Stari gori Kuhelneve hlode v ravnino. Pri tem opravku je stal Hubčev Peter dol na potu, hoteč braniti hodom, da bi ne šli čez pot. V tem pa je prišel hlood, ki je povzročil veliko nesrečo. Naenkrat namreč sliši Joza Sienčnik, ki je gonil hlode, od spodaj obupen krik: „Jezus, Marija, pomagajte!“ Takoj leti doli in najde Petra, ki je ležal na strani v strašnih bolečinah. Hotel je brzkone vzdržati hlood, ki je prišel po drči, a premagalo ga je, hlood ga je zadel v hrbet, vrgel z vso silo daleč proč, kar se mora sklepati iz tega, da je bil cepin, ki ga je rabil, daleč od njega. Joza Sienčnik je hotel iti takoj po sani k Zecu, da bi ponesrečenca prepeljali, a ta mu je še branil, rekši, da naj ostane rajši tukaj, ker čuti prevelike bolečine. A Joza je šel vendar po sani, a ko se povrne, najde ubožčeka že mrtvega. Prepeljali so ga k Kuhelnu in odtod k cerkvi na Reberco, čakajoč, da pride komisija, a ker ta preiskave ni potrebno spoznala, so ga pokopali na dan sv. treh Kraljev. Moral se je v najlepših letih lo-

čiti iz tega sveta. Sveti mu večna luč! Nagle in neprevidene smrti, varuj nas o Bog!

Iz Svetnevasi. (Pogorel je!) Kdo? Tako bodo vsi naši vaščani in sosedje, vzlasti vrli naši gasilci, radovedni vprašali, ker nobeden izmed njih v zadnjem času ni nobenega požara v Svetni vasi zapazil. In vendar je pogorel naš vaščan Košičev Pepe, seve ne doma, ampak v Celovcu. Doma ima mož srečo. V Celovcu pa so mu podkurili, da ga bodo dolgo srbele pete. Kako je vendar to prišlo? Košičev Pepe je mnogo, mnogo let študiral. Nazadnje pa je le prišel do jedino pravega spoznanja, da je za domačo pečjo najbolj gorko. Ko se je vrnil kosmat in videti silno učen, smo dejali: srečnejša doba za Svetnovas ž njim nastopi, kajti seznanil nas bo gotovo z vsemi novejšimi napravami v povzdigo kmetijstva. In res! Na javnih shodih je on sam potrdil, da hoče biti naš rešitelj. Lepa beseda! Poglejmo si njegovo dejanje. S čim je nas seznanil? So zaostale butice med nami, katere se vedno mislijo, da je kmetu na kvar, če se mnogo po sodnijah potika. Ta predsodek izpodbiti, se Košičev Pepe trudi z vneemo in ne brez uspeha. Čast, komur gre čast! Neovrgljiva je resnica, da je Pepe s sodnimi napravami seznanil že več vaščanov in še bolj, kakor to more deset beričev. Čujte! Neki Tomaž Lapuš iz Podsinjevasi, ki spada med tiste Slovence, ki Pepetovim rešilnim idejam še niso pristopili, in o katerem se tudi sicer nič ne ve, kakor da svojo družino pošteno preskrbuje in dobre čevlje dela, je v svoji prostodušnosti med štirimi očmi gotovemu Male-ju, kakor ta sam priča, rekel: „Vprašaj no Košičevega Pepeta, zakaj da ni tako dolgo za njegovim očetom nobene zapuščinske obravnave. Pepe ima veliko dolga?“ Ko Pepe to zve, srdito poskoči, vsaj je dolg največje zlo. „Ob kredit sem“, stoka. V tej dušni muki spomni se nemškutarških svojih prijateljev v Borovljah. Tje si gre iskat „zdravila in hladila duši bolni“. In ni se varal! Kar je v Borovljah iskal, je srečno našel. Lapuš je bil obsojen pod ključ in razvneto srce Pepetovo se je pomirilo. Pri tem je imel še zadoščenje, da je zopet enega teh „zabitih nazadnjakov“ seznanil z notranjo sodno upravo. Do sem je šlo vse lepo! A zdaj vzplamti v prsih Lapuševih tisto, pri zavednih Slovencih že običajno pretirano pravicoljubje, ki nasprotnikom niti najmanjše slave ne privoščijo in nič ne potrpi. Lapuš se zateče k znanemu našemu slovenskemu odvetniku g. dr. Krautu v Celovec, ki takim Slovincem, kakor je Lapuš, vsikdar rad pomaga, in borovelska sodba je bila ovržena. „O ta nesrečni plamen pretiranega pravicoljubja! Uničil me je in pogorel sem,“ tako zdaj jadicuje Košičev Pepe in hladi se s svojo soda-vodo. Zraven pa bridko premišljuje: „Oj! kako močni ste bili sladki upi na mojo zmago, pa razpršili ste se hitro kot mehurčki moje soda-vode, zapustivši mi zasmeh in precej občutne stroške.“

Iz Škofč. (Res čudne postave.) Minuli teden prisopiha sodnijski sluga iz Celovca k nekemu tukajšnjemu kmetu, mu poda list od sodnije in ob enem mu zarubi par volov, ne da bi kmet vedel zakaj. Ko pride kmet nekaj dni pozneje v Celovec, mu že pové njegov znanec, da so v časopisu „zafantani“ njegovi voli. — Stvar je bila ta-le: Pred 32. leti (!) je kmet prodal konja za 98 gld.

stvo, da jih še dandanes pripoveduje, le s tem razločkom, da pripisuje celo „slikovno vojsko“ le eni osebi in sicer enemu „ženeškemu“ flegarju. Tudi tega ga obdolžuje pravljica, da je on odsekal Mariji levo roko. Na levi roki je menda imela Marija lep zlat prstan, „flegar“ ga ji vzel in dal svoji ženi, pa na tisto je ona nagloma umrla. Zaradi tega razjarjen, najel je nekega kovača, da Marijini podoobi odseka ono roko, pa tudi njega kaznuje Marija; obe roki se mu posušita, še toliko ni mogel, da bi kruha v mavho dejal, katerega je beračil po kmetih. Tudi „flegar“ ni ušel zasluženi kazni. Narodna pesem, ki je še zdaj obče znana, to opeva tako-le:

Kaj si svetni „flegar“ zamisli
Marijo v Trnju ven potisni
Marijo je v temnico djal
Vse table dol pobral.

Pa kar svetni „flegar“ Mariji
želi,
Tam se je Škopnik*) zupriflik-
nil,
To se njemu prigodi;
Dol po štegnah so ga vlekli
Skoraj do nagega ga slekli.
Ena deklica je najbolj srčna
bila
Kmetje pa so si zamislili,
Mežnarja so v cerkev spodili,
Da mora Marijo okinčati
In table nazaj pribijati.

*) „Ženek“ = Sonneck, grad pri Št. Lipsu, pod kateri sodnijski okraj je spadala Kapla.

*) „Škopnik“ = tržan v Kapli št. 14.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

nekemu kupcu. Konj zbolil in pogine. Sodnija je obsodila našega kmeta, da mora konja plačati. Ker pa mu niso mogli seči na premoženje, ker je bila le njegova žena posestnica, je moral sodnijske stroške v znesku 18 gld. plačati kupec, ki je mesto plače dobil od sodnije v roke „urtel“, t. j. razsodbo, po kateri more od prodajalca tirjati dolg, kedarkoli pride ta k premoženju. Nekaj časa nato pa se pobota kupec s prodajalčevno ženo, katera mu izplača za konja 80 gld. pri sodnji, ne da bi sodnija odvezla kupcu one razsodbe iz rok. Mine dolgih 30 let in sin onega kupca najde omenjeno razsodbo med pismi, katere je podedoval po svojem umrlem očetu. S tem toži prodajalca konja in sodnija mu kar zarubi par volov. Od samih skrbij sirota ne more spati; leta sem ter tja, dokler ne najde pri sodnji omenjene pogodbe. Oba sta imela skrbi, oba si zaračunila pota, kdo jih njima bode plačal?

Iz Logevasi pri Vrbi. (Odškodnina.) Lansko leto je peljal en fant z mladim konjem iz tukajšnje vasi Mežnarjeve dve dekleti iz Celovca domu. Blizu Poreč jih dohiti vlak. Konj se ga prestraši in skoči čez „šranjo“, katera se je pod težo zdrobila, in z vozom vred plani konj na železniški tir. Stroj je konja raztrgal. Dekleti je vrglo od strani v stroj tako, da sta močno poškodovani prišli takoj ob zavest. Odpeljali so jih v Beljak v bolnišnico. Ena je prišla še med potjo k zavesti, druga pa se tri dni ni zavedla. Dekleti ste sicer ozdraveli, toda ne popolnoma. Zahtevali ste od južne železnice odškodnino in po enoletni pravdi je dovolila obema vkup za vse bolečine in strah bornih 900 gld. Konj je še vedno na dolgu!

Iz beljaške okolice. (Božičnica v „Národni šoli.“) Veselilo me je, da sem imel priložnost, biti navzoč pri slavnostni božičnici v „Národni šoli“. Ganljivo-veselo je videti male otročiče, kako pogumno stopajo na oder, kako gladko, glasno in lahkoumevno govorijo pri deklamacijah, kako prijetno kretanje, veselo vedenje in posebno spretnost v govoru imajo pri predstavi šaljevih in resnih iger itd., ob enem pa tudi lepo in zelo priljudno obnašanje proti drugim ljudem zunaj šole. Vse to nam daje dobro upanje! Le škoda je, da ni že več takih „Národnih šol“ na Koroškem. Častite šolske sestre pač znajo pri malih velik boljše nadaljevati pouk in lepo vzgojo, kakor moremo storiti doma, med tem ko se otroci po drugih šolah tolikokrat spridijo in potujčijo. — Slišal sem, da je na gornjem Koroškem v neke, s slovenskimi otroci napolnjeni šoli, učiteljica otroke pozdravila z besedami: „Ihr windischen Fratzen seid lauter T. . . .“ Ta učiteljica pa ni edina na Koroškem s tako pametjo, ampak ima več enakih tovarišev in tovaršic. Kako pa se morejo otroci v takih razmerah za prihodnost kaj pridega naučiti? — Kdaj se bo svet tako zasukal, da bo tudi Slovincem mileje solnce sijalo?! Kolikor bolj neznosne krivice pretrpimo z zatajevanjem, toliko predrznejši so naši nasprotniki in nič drugega ne želijo kakor to, da bi verne Slovence prej ko mogoče spravili iz sveta. Pa to menda ne pojde tako hitro, kakor si želijo?! Saj Bog, ki je nas ustvaril, čuva čez nas vse, torej tudi čez Slovence! Zaupajmo torej, da nas ugonobiti ne bo pustil! Slovenski kmet.

Iz Pliberka. (Živ zgorel) je dné 10. jan. hlapec, znan z imenom „stari Lovrenc“ (Lovrenc Eberwein), ki je služil nad 25 let pri grofu Thurnu. V hlevu blizu šole pod Tunelom je imel majhno izbico, kjer si je sam kuhal jed. Imenovanega dné se je nenadoma zgrudil na goreče ognjišče, kjer je obležal. Še-le neki pekovski učence iz Pliberka ga je našel in ga rešil. Živel je še nekaj časa. V noči ga je smrt rešila strašnega trpljenja. Pokojnik je ob svojem času sprejel tudi kolajno za 20letno zvesto službovanje. N. p. v. m.!

Iz Prevalj. (Veselica požarne brambre.) Dnó 13. t. m. je imela tukajšnja požarna bramba veselico, katere so se udeležili tudi brambovi iz Pliberka, Možice in Guštanja. V lepo okinčani dvorani g. Wengerja (prej Uranška) zbralo se je obilo povabljenih gostov, — a zastoj si iskal med njimi znanih naprednjaških „heiloveev“, pa ravno zato se je razvila veselica tudi tako izvrstno, ker nihče ni motil s svojim izzivanjem zabave. Domic se vračajoč pogašali so nekateri slednje zvezdice, drugim pa se je solnce smejalo. Veseli Brencelj.

Iz Prevalj. (Ustavljeno delo.) Delavci v premogokopu na Lešah so v sredo dné 17. jan. ustavili delo, ker se jim je pri izplačevanju odtrgalo zaslužka. V četrtek je prišel g. okrajni glavav iz Velikovca, in na njegovo posredovanje so začeli v petek zjutraj spet delati. Sporazumeli so se, da delajo osem dni, dokler se vrne ravnatelj Steinebach iz svojega potovanja na Nemško. Ko se vrne, začnejo se pogajanja zavoljo plače iz nova. Kakor se v obče sliši, so plače res slabe (90 kr. do 1 gld. 10 kr.) Premoga primanjkuje nad 100 vagonov.

Iz Prevalj. (Razno.) Šola v Lešah je bila zaradi davice zaprta od 17. decembra do 11. januarja. — „Südmark“ je dala za tukajšnje šolarje 40 K. Judeževi groši! — Občinski odbor v Mo-

teri pride oborožena moč v Kaplo, da se s silo izvedejo dani ukazi. Dnó 7. febr. 1787 pride plemenitaš Hauslaib iz Celovca z 21 vojaki. Ljudstvo ga je že v ogromnem številu pričakovalo pri cerkvi v Trnju. Ko zagleda razburjeno množico, se ne upa k cerkvi, ampak pri sodnji preiskuje vzrok celega upora in pokara nekatere po imenu mu naznanjene upornike. Tako mine cel predpoldan. Ljudstvo vidi, da ni niti komisarja niti vojakov k Devici Mariji, zato gre k njemu v sobo in ga kleče prosi, da pusti Marijo oblečeno. Komisar je odgovoril, da to ne bode mogoče, a če mu izročijo cerkvene ključce, se bode zato v Celovcu potegoval in tudi posredoval, da se bo zopet opravljala v Trnju božja služba. Nato grejo vsi, ljudstvo spredaj, on z vojaki za njim, k Devici Mariji. V cerkvi veli moliti 7 očenašev, 7 češčenamarij in vero, potem gre zopet iz cerkve, čaka, da jo vsi zapustijo in jo zaklene. Neradi sicer, a po dolgem besedovanju mu vendar izročijo ključce. Zopet so celo noč varovali cerkev, ker so se bali, da bi komisar zdaj, ko ima ključce, morda po noči slekel Marijo. Zjutraj po sv. maši pa je k največji nesreči nastal ogenj na altarju. Ljudstvo meneč, da ga je nalašč napravil komisar, ga kakor besno napade, ga privrabi v največjo smrtno nevarnost in mu odvzame ključce. Zastoj je poročal komisar o dogodku v Celovec, zastoj prosil za več vojakov; tudi s tem proti tolikim ljudstvom nič ni opravil. Tudi njega je ljudstvo užugalo. V nedeljo 10. febr. moral je vzeti od tod slovó, pa ljudstvo ga je spremljalo na kraj Kaple, boječ se, da bi gredé morebiti ne šel in slekel Marijo. Potem je bil mir.

Ti dogodki so napravili tak utis na naše ljud-

žici je imenoval rudarskega oskrbnika g. T. Glantschniga častnim občanom.

Iz Št. Ilja. („Zadnja ljubca — blede smrt.“) Bliskoma se je razširila po celi fari pretresljiva novica: gospe učiteljice ni več. Neštetih oči so se rosile, saj so zgubili, kar so brez izjeme vsi radi imeli. S svojo prijaznostjo, šaljivostjo, z ljubeznivo-nagajivim obnašanjem, s krasnim petjem slovenskih pesmij ter s svojo milosrčnostjo, ki je že toliko ubogih razveselila, — si je prisvojila Marija Zagode, soproga našega g. nadučitelja, srca vseh. — V najboljših letih, v 41. letu, pri najboljšem zdravju, pri najnedolžnejšem delu, pri kolovratu, jo je zadela srčna kap. V največji žalosti joka za njo potrta mož in trije še neodraščeni otroci, in mnogo in mnogo drugih je ne bo tako hitro pozabilo, kakor smo videli na grobu, ko se je domači župnik č. g. J. K. Zablatnik v ganljivih besedah poslavljajal od pokojnice. Pela je pokojna tudi v cerkvi. Sploh je bilo slovensko petje njeno največje veselje. Saj je bila — roža iz Rožne doline. N. p. v m.!

Iz Št. Štefana ob Zilji. (Razno.) Znano je, da je pred nekaj časom med drugimi občinami tudi pri nas veliko ljudij bolehalo na griži. Griža je minila, a na mesto nje je prišel drug neljub gost, vročinska bolezen (tifus). Ta kužna bolezen se je precej hitro razširila po do malega v vseh v občino Št. Štefana spadajočih soseskah. Št. Štefanska vas je, hvala Bogu, bila tega gosta prosta. Največ so trpele: Poreče, Močidle, Potok in druge. Zategadelj je tudi šola morala biti zaprta. Pa zdaj je že dosti boljše; po več krajih je tifus že zginil tako, da se bo šola kmalu zopet mogla začeti. V enem oziru se nam sedaj slabo godi; zdaj nimamo nobenega v Št. Štefanu stanujočega zdravnika; prejšnji g. dr. Artur Mayer je umrl v celovski bolnišnici, novi še ni prišel in se tudi ne vé, ali in kedaj pride. Služba je razpisana do 10. februarja. Zdaj zahaja k nam dvakrat na teden zdravnik iz Šmohora do tega časa, da Št. Štefanska občina dobi svojega lastnega. (Za zdravnika v Št. Štefanu ni slabo; on je zdravnik tudi še za občino goriškoborsko in blaško.) — Vreme imamo zdaj bolj stanovitno; prejšnji sneg, katerega je bilo nad meter, je zginil; ravno to je bilo dobro za nas, ker je že povsod manjkalo pitne vode in so ljudje morali vodo za živino precej daleč iz potoka voziti. Zdaj so studenci zopet polni.

Iz Lipaljevsi. (Volitve.) Začetkom januarja smo imeli občinske volitve. Izvoljeni so posestniki gg. Jak. Trink, M. Grilc, Mih. Temel, Al. Nagelschmied, Janez Temel in nadučitelj Mart. Kovač. Župan je g. Miha Kovač, mlinar.

Novičar.

Na Koroškem.

(„Slovenski klub“) v Celovcu je minulo leto nabral v svoji pušici 100 K, katera svôta se je dné 17. januarja tako-le razdelila: Velikovška „Národna šola“ 30 K; „Naša straža“ 20 K; za Prešernov spomenik v Ljubljani 20 K; za slovenske dijake v Celovcu 10 K; za slovensko dijaško podporno društvo v Gradcu 10 K; za slovensko dijaško podporno društvo na Dunaju 10 K. — Ob tej priliki omenjamo, da se celovski Slovenci zbirajo vsako sredo ob 1/2 8. uri zvečer v klubovi sobi gostilne pri „Sandwirt“-u. Gostje so vedno dobro došli! Posebno prosimo naše rojake od dežele in tudi preč. duhovščino, ki dohaja po opravkih v mesto, da se slovenskega kluba ne izogibajo, ker po drugih gostilnah v Celovcu primerne družbe itak skoraj ni dobiti. Sedanjí novi posestnik hôtela pri „Sandwirt“-u skrbi za dobro postrežbo in je tako jed kakor pijača izvrstna ter ne predraga. Vabimo torej vse naše somišljenike, da se v sredah polnoštevilno zbirajo v slovenskem klubu.

(Duhovske zadeve.) Mil. gosp. knezoškof je imenoval č. g. stolnega korarja Mat. Grösser-ja pravim konzistorijalnim svetovalecem in poročevalcem. — Č. g. Ferd. Moser, provizor v Št. Donatu, je prestavljen v Poreče na gori. Faro Št. Donat bo zopet oskrboval č. g. župnik v Šmihelu na Gosposvetskem polju. — Razpisana je do dné 1. marca župnija Poreče na gori. — Mil. g. knezoškof je dné 21. t. m. posvetil v mašnika g. Ferd. Thamm-a, klerika olivetancev na Tanzenbergu.

(Duhovski jubileji.) 65letnico mašništva praznuje letos mil. g. Lovro Serajnik, prošt itd. v Tinjah. — 60letnico preč. gg.: Dav. Pacher, dekan na Zgornji Beli in M. Schadek, župnik v pok. — 50letnico preč. gg.: Julij Nepomutzky, župnik v Št. Štefanu pri Brežah in K. Oppelt, župnik v Pusarnici. — 40letnico č. g. Seb. Bachmaier, župnik v Rohaj; Maks Bornšek, župnik v pok.; J. Leder v Gradcu; Fr. Lippitz, župnik v pok.; Jurij Traun, župnik na Obirskem; L. Vavtižar, prošt v Dobrlivasi. — 25letnico č. g. dr. Jan. Amschl, župnik v Vetrinju; J. Fritzer, župnik v Št. Danijelu ob Zilji; Janez

Hutter, c. kr. profesor v Celovcu; J. Ivanetič, vojaški kurat v Ljubljani; Fr. Petek, župnik v Grebinju; Jan. Volaučnik, župnik na Rudi. — Petdesetletnico redovnih obljub praznuje v celovškem samostanu Elizabetink dné 15. aprila t. l. č. sestra Notburga Kofler.

(Osebné novice.) V Bistrici v Rožu je dné 10. jan. umrl posestnik in poštar g. D. Krajger, star 83 let. Pogreb je bil jako veličasten in je pokazal, kako spoštovan je bil pokojnik. N. p. v m. — V Celovcu je dné 17. jan. umrl gosp. Friderik Rupper, hišni posestnik, star 57 let. Za konservativno stvar med Nemci si je pridobil mnogo zaslug. N. p. v m. — Dné 14. jan. je v Celovcu umrl bivši trgovec Šimen Merlin, star 80 let. — Davčni višji nadzornik g. J. Konšek v Celovcu je imenovan finančnim tajnikom v Ljubljani. — Deželni odbor je imenoval g. dr. V. Grassl-a v Dobrlivasi za okrajnega zdravnika ravno tam. — Za predsednika trgovinske zbornice v Celovcu je zopet izvoljen, in sicer 27. krat, pl. Hillinger. Njegov namestnik je trgovec z lesom Wirth v Beljaku.

(Potrjen zakon.) Cesar je potrdil od deželnege zborá sklenjeni zakon, da se sme pobirati samostojna deželna doklada na pivo. Tudi druge, v zadnjem zasedanju sklenjene naklade je cesar potrdil.

(Poslanec Plavec) je dné 20. jan. imel volilen shod v Velikovcu. Shod je posebno zanimiv zavoljo tega, ker so hoteli nekateri velikovski prenapetneži ob tej priliki Plavecu dati nezaupnico, a je ta povsem zmagal. Nam došlo poročilo objavimo prihodnjič.

(Nov postni red.) Postni pastirski list je že izšel. Objavlja nekoliko prenavest in bolj pregledno sestavljen postni red. Pastirski list s postnim redom se dobi v Mohorjevi tiskarni v Celovcu za 8 vinarjev, po pošti za 16 vinarjev.

(Drobiž.) Na Koroškem je 33 odvetnikov, od teh 16 v Celovcu. — Celovski mestni zbor je dal „Südmarki“ 100 K, in knjižnici tega društva 300 K. Za take namene imajo zmerom dosti denarja; če ga zmanjka, pa napravijo dolg! — Pri Saksenburgu je vlak povozil 40letno M. Leitner. — Dné 15. jan. zjutraj je pogorela Krajničeva bajta S. Eichholzerja v Čahoričah pri Kotmarivasi. — Dné 8. jan. je pogorelo gospodarsko poslopje J. Dreierja p. d. Hanža v Malem Št. Vidu. Škode je 8000 K. — Na Križni gori ob Celovcu se je obesil vojak 17. pešpolka Fr. Zupan. Našli so truplo še le po nekaterih dneh. — V Beljaku se je ustrelil lovec K. Guster.

Po drugih slovenskih deželah.

(Zveza slovenskih in istersko-hrvatskih županov.) Da bode novo društvo, čegar ustanovitev se je na shodu županov tako navdušeno pozdravila, zamoglo začeti svoje poslovanje, treba je, da mu pristopijo člani. Kakor je iz pravil vidno, morejo biti člani župani, podžupani in občinski svétniki slovenske in hrvatske národnosti. Kdor torej le-teh pristopi društvu — in vsaj od slovenskih in hrvatskih županov pričakujemo, da storé to vsi — oglasi naj se pri ljubljanskem županu g. Ivanu Hribarju, kateremu naj ob jednem naznani, kedaj bi po njegovem mnenju najbolje kazalo sklicati ustanovni občni zbor.

(„Naša straža“) je imela dné 14. jan. svoj prvi občni zbor v Trstu. Odbor je poročal o delovanju društva v minulem letu. Več o tem sporočimo, ko nam bo dopuščal prostor.

(Volitev.) Pri dopolnilni volitvi v kranjski trgovinski zbornici je bil dné 20. t. m. na mesto † Perdana izvoljen za deželnege poslanca ljubljanski državni poslanec gosp. Jos. Kušar. Isti je izvoljen tudi za predsednika trgovinske zbornice.

(Drobne novice.) Zgradba železnice od Št. Jurija ob južni železnici skozi Rogatec-Slatino na Hrvaško se je dovolila v sporazumljenju z ogersko vlado. Štajerskemu namestništvu se je nakazalo, nadaljne uredbe izdati. — „Národni dom“ v Mariboru so obliki mariborski prusaki po noči s črnim in rdečim. S takimi dejanji pomagajo Nemci buditi zaspano slovensko zavest. — Ljubljanski protestantje so ustanovili društvo „krščanskih mladih mož“, v katere žele loviti mladeniče za protestantizem. — Ljubljanskih društev je vseh 138. Slovenskih je 108, nemških 30. — Burja na Krasu je zopet naredila na drevju ogromne škode. Kamorkoli pogleda oko, povsod vidi polomljene vrhove dreves. Tudi po Vipavi so imeli hudo burjo.

Križem sveta.

(Strossmayer — najstarejši katoliški škof.) Poleg sv. Očeta je biskup Strossmayer najstarejši katoliški škof. Tako trdi neki isterski list. Čestito njegovo glavo obsevajo sami jubileji: 60letnica mašništva, 80letnica življenja, in 50letnica škofovanja. Dá, najstarejši po letih ter delih, a mlad po duhu, srcu in delu za „vero in domovino“. Mi-

lostni Bog ohrani še mnogo let plemenitega moža hrvatskemu in slovenskemu národu!

(To in ono.) Strašen potres so imeli 17. t. m. na Sumatri in Javi. Mesto Tjandver je razrušeno in 1500 ljudij mrtvih. — Samomorov na Dunaju je bilo v preteklem letu 403. Moških samomorilcev je bilo 299, ženskih pa 104. — Schönerec je sedaj vendar izstopil iz katoliške cerkve. Naveličal se je čakati, da bi se okoli njega nabralo 10.000 odpadnikov. Žena in otroci tega avstrijskega Prusa niso izstopili iz katoliške cerkve ter so se vsem njegovim poskusom, da bi jih zvalil seboj, odločno uprli. — Na Severnem Češkem so rudarji po malone vseh premogokopih ustavili delo. Zato po mestih in zlasti v tovarnah primanjkuje premoga. Posebno občutljivo je to pomanjkanje v Pragi.

Pri uporabi bobove kave se priporoča, da se kupuje vselej boljša vrsta, ki ima močnejši duh, in vsled tega tudi ni dražja, a zraven ima pa še boljši okus. Zlasti se izgubi vsak razloček med ceno boljše ali slabše vrste bobove kave, če se tej kavi primeša polovico Kathreinerjeve sladne kave. Zmes bobove in sladne kave se je že povsod udomaćila in priljubila, in pokazalo se je, da ima prav izvrsten okus in da mnogo pripomore k zdravju. Kathreiner-Kneipp-ova sladna kava dobi z ekstraktom iz kavinega sadu, ki se prideluje v južnih krajih, duh bobove kave, in združuje v nedosežni meri njen priljubljeni okus z vsemi vrlinami domačega sladnega pridelka. Kathreinerjeva sladna kava se ne sme nikoli prodajati na vago in je pristna le v znanih Kathreinerjevih zavittkih, zato naj vsakdo povsod le tako zahteva in kupi.

Poslano.

Javno vprašanje do sl. občinskega odbora v Kotmarivasi.

Vsled revizije davčnega katastra l. 1896. se je gruntni davek nekoliko znižal. Ker se občinske doklade nalagajo po razmerju direktnih davkov, je to znižanje torej merodajno tudi za predpis občinskih doklad.

V občini Kotmaravas pa „napredni“ občinski odbor, ki se kaj rad pohvali zaradi „vzornega“ svojega gospodarstva, nalaga občinske doklade še vedno po starem razmerju, t. j. na podlagi prejšnjih direktnih davkov. S tem pa se davkoplačevalcem godi očitna krivica. Posestniku n. pr., ki plača le 26 gld. 40 kr. direktnega davka, se občinska doklada zaračuni od 30 gld. 19 kr. Da se tako davki ne razdelijo pravično, in da morajo posamezniki trpeti vsled tega škodo, je očitno.

Vprašamo torej: Ali in kako more sl. občinski odbor tako postopanje opravičiti? Kaj pravi k temu, gotovo nepostavnemu postopanju, sl. deželni odbor, oziroma sl. c. kr. okr. glavarstvo?

V Kotmarivasi, dné 20. jan. 1900.

Več davkoplačevalcev.

Gospodarske stvari.

Prekajanje mesa.

(Konec)

Semerttja imajo navado, meso, vzeto iz slane vode (slanomurja), povaljati v prav fini žaganici ali v otrobih. To ravnanje je brez dvojbe zelo umestno, kajti sedaj ne more nastati na mesu samem debela dimova skorja, in ako bi se meso imelo sicer močno potiti, ostane v tem slučaju večina vlage na otrobih ali na drobnem žaganju; gori omenjene dimove snovi se torej ne morejo v toliki meri vjedati v meso. Predno pride meso na mizo, se prav lahko od njega odstranijo otrobi ali žaganje.

Prekajeno meso je najbolje hraniti na suhem kraju, zlasti s prepihom; posebno pa je gledati, da se v mesni shrampi mraz in vročina prehitro ne menjavata, ker se sicer voda na ohlajenem mesu zgosti, in posledica je manjša trpežnost blaga in vnanja oblika izgubi na lepoti. Tu in tam je že kdo priporočal, prekajeno meso polagati v lesni pepel, v otrobe in podobne stvari. Senčna stran pri tem je, da človek nima mesa nikdar pred očmi, in utegne se prigraditi, da se čez kaj časa tako vloženo meso bolj pokvari, kakor če bi na suhem kraju prsto viselo.

Ako se je gnati prijela plesen, storimo najbolje, ako jih pomagamo s čistim (ne denaturanim) vinskim cvetom (špiritom) ter zažgemo; cvet hitro gori, plesnive glivice in njihov tros pa smo temeljito pokončali; gnjati ostanejo za dalj časa varne plesnobe.

Pri vsakem shranjevanju mesa je velikega pomena zdravstveno stanje živali, predno je bila zaklana. Že davno je dokazano, da so nekatere bolezni, vsled katerih meso sicer ostane užitno, ki so pa vendar le krive, da se meso le malo časa drži nepokvarjeno. To velja tudi za meso živalij, katere so pred klanjem daleč gonili ali celo pojali; vsled utrujenosti in razburjenosti živalij postane njih meso manj trpežno. Ravno tako škodljivo je trdo vezanje živalij; posebno pri prašičih uči skušnjava, da se gnjati veliko slabeje ohranijo, ako so imeli pred klanjem noge trdo zvezane, zlasti če so jih tako zvezane daleč prevažali. S trdim vezanjem

se moti redni krvni tok, zato zaostane več krvi po zaklanju, in ta pospešuje gnulobo.

V razsol naj se meso vloži takoj, ko je žival zaklana, če mogoče še gorko. „Kmet.“

Tržne cene v Celovcu

dné 18. januarja.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	K	v	K	v
pšenica	10	68	12	85
rž	8	48	10	60
ječmen	—	—	—	—
oves	4	44	5	55
hejda	8	70	10	87
turšica (sirk)	7	38	9	22
pšeno (kaša)	15	—	18	76
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	2	20	3	56
deteljno seme	—	—	—	—
grah	11	20	17	—

Sladko seno je po 4 K 40 v do 4 K 80 v, kisló seno po 3 K — v do 4 K 20 v, slama po 3 K — v do 3 K 80 v meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 1 K 20 v do 1 K 30 v kila, maslo in puter po 1 K 80 v do 2 K 40 v. — Vprežne vole plačujejo po — K do — K. Promet je bil srednji, kupčija zlasti z živino slaba.

Sejmovi.

Velikovec dné 17. jan. Prignali so: 69 volov, 40 krav, 2 telci, 2 junca, 20 ovc, 6 živih in 75 zaklanih svinj. Promet dober. Cene pri goveji živini: 28 do 30 gld. za cent žive vage. **Pliberk** dné 8. jan. Vkljub slabemu vremenu je bil sejem dobro obiskan. Prignali so 230 volov, 78 krav in 3 telice. Kupčija je bila bolj slaba. **Beljak** dné 8. jan. Prignali so: 36 konjev (60 do 600 K); 28 pitanih volov (za met. cent žive vage 60 do 62 K); 180 vprežnih volov (za met. cent žive vage 50 do 52 K); 132 juncev, 116 krav in 83 junic. Kupci iz Solno-graškega, Tirolskega in Zg. Avstrijskega. Kupčija srednja. **Sejmovi meseca februarja.** Dné 26. v Blatnemgradu; dné 28. v Beljaku.

Dražbe.

Pliberk. Dné 20. febr. ob 1/4 11. uri, izba št 2, posestvo Ant. Mörtl-a, vl. št. 9, d. ob. Šmarjeta. Cena 2780 gld. Najnižja ponudba 1386 gld. **Trbiž.** Dné 15. febr. ob 9. uri, Runcevo posestvo, vl. št. 162, d. ob. Žabnice. Cena 1411 gld. **Velikovec.** Dné 17. febr. ob 11. uri izba št. 4, hiša št. 16 na trgu v Velikovecu, vl. št. 3, d. ob. mesto Velikovec. Cena 7279 gld.

Vabila.

Mlekarska zadruga v Ziljski Bistrici ima svoj tretji letni zbor v nedeljo dné 28. jan. ob 2. uri pop. v gostilni g. V. Milonika v Ziljski Bistrici. **Posojilnica za Belo in okolico v Železni Kapli** ima dné 3. februarja svoj občni zbor v posojilničnih prostorih. K zborovanju se vabijo vsi udje. Začetek zborovanja ob 1. uri popoldne. *Náčelnístvo.*

Loterijske srečke od 20. januarja 1900.

Gradec	38	64	73	28	36
Dunaj	67	33	85	24	26

NAZNANILA.

Brady-jeve želodčne kapljice

(prej Marijacejske želodčne kapljice)
pripravljene v lekarni „pri ogerskem kralju“
C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt I,
so starodavno in znano pomagilo, ki krepča želodec pri slabi prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane . . . . . 40 kr.
Dvojnata steklenica . . . . . 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis C. Brady.

Želodčne kapljice lekarnarja C. Brady

(prej Marijacejske želodčne kapljice)
so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijacejske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis C. Brady.

Posamezni deli so navedeni.
Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Umetnijski zavod za slikarije na steklo.

B. Škarda v Brnu.

Odlikovan osemkrat s prvimi darili.

Poseben zavod za slikana cerkvena okna v vsakem slogu in vsaki izpeljavi.

Ceniki, proračuni, načrti in osnutki, kakor vsi strokovnjaški nasveti zastonj.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, od koder se tudi jeden kos z obratno pošto razpošilja, ako se naroča po pošti.

Pogled mestnega trga in lekarnne Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Lekarna Trnkóczy, v Ljubljani,

priporoča naslednja, že mnogo let z dobrim uspehom preskušena zdravila:

Dr. pl. Trnkóczy-ja

GES. DEP. SCHUTZMARKE

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 12 steklenic 2 gld.

Dr. pl. Trnkóczy-ja

krogljice

odvajalne (čistilne), čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., 6 škatljic 1 gld. 5 kr.

Pocukrane krogljice, 1 škatlja 40 kr., 3 škatlje 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvarljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvarja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kot bol utešujoče, ublažujoče drgnjenje za križ, roke in noge, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradavice, otrpnjenje kože, kraste, roženico, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolni del namaže. — Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Varstvena znamka.

Za varčne gospodinjke, dojenčke, otroke, nervozne, ozdravljence, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se priporoča namesto brezmočne, dražljive kave in ruskega čaja doktor pl. Trnkóczy-ja **kakao sladni čaj** kot tečno, krepilno, zdravo, najboljše in najcenejše redilno sredstvo. Zamotek (1/4 kile vsebine) 20 kr., 14 zamotkov samo 2 gld. 25 kr.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, kmetovalcev, živinorejcev itd. obrnjena na ohranitev zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na naše doktor Trnkóczy-jeve redilne preparate za živino.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

živinski

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kedar živina noče žreti in da se zboljša mleko. — Zamotek z rabilnim navodom 50 kr., pet zamotkov samo 2 gld.

Varstvena znamka.

Praščičji

krmilni in redilni prašek. Varstveno in dijetlično sredstvo za praščiče. Za notranjo rabo, za tvorbo mesa in masti. — Zamotek 25 kr., pet zamotkov samo 1 gld.

Varstvena znamka.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje hranilne vloge

po 4%

in plačuje vrh tega rentni davek sama.

Tiskarna družbe sv. Mohorja se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Pristne kranjske klobase, pravi borovničar in brinjevec, žimo od 60 kr. naprej, pošilja **Albin Rant,** trgovec v Kranju.

C. in k. **tovarna za orgle** bratov **RIEGER** v Krnovem (Jägerndorf) avstr. šlezija izdeluje izvrstne in cene **cerkvene orgle.**